

STARÝ PES - CO NÁS ČEKÁ? JAK POZNAT KONEC?

pes
PŘÍTEL ČLOVĚKA

Baset

1
2020

Cena: 52 Kč
Pro předplatitele: 47 Kč
Ročník: 65

**PŘICHÁZÍ
ROK
KRYSY**

**ILYRSKÝ
OVČÁK**

**JAK BÝT
ÚSPĚŠNÝ**

PES A ALKOHOL

**POMOC NEJEN
NA SILVESTRA**

**LAPINKOIRA
NĚMECKÝ OVČÁK
NOVOFUNDLANDSKÝ PES**

**HLAZENÍ UŠÍ
JAK NA BANDÁŽE**

**I S EPILEPSIÍ
SE DÁ SPORTOVAT**

FOTOREPORTÁŽ: PÁSLY OVCE ŠELTIE A KOLIE...

Nezaměnitelný Baset

Dlouhé nízké podsadité tělo nesené na krátkých silných nohách s masivními bílými tlapkami. Ušlechtilá hlava s výrazem aristokrata ozdobená vráskami a předlouhými slechy. Vlhký nos velikosti dětské pěstičky připravený kdykoliv na „psí políbek“ a vesele mávající dlouhý prut zakončený bílou špičkou prozradí, že dobrá nálada je vždy přítomna. A což teprve, když se ozve dunivým basem, který se mu vyhrne z dlouhého hrdla, ozdobeného výrazným lalokem typickým pro mnohá lovecká plemena honičů a barvářů. Zjevení, které málokoho nechá bez odezvy. Baset zkrátka patří mezi nezaměnitelná psí plemena.

Původ basetů

Za kolébku basetů se považuje Francie, kde pojmem „basset“ v 16. století označovali krátkonohé lovecké psy (od francouzského slova „bas“, což česky znamená „nízký, hluboký“). Baseti byli rozšířeni prakticky po celé Francii, která dala světu bezesporu nejrozmanitější paletu loveckých plemen psů, z nichž mnohá jsou dnes velmi vzácná a můžete se s nimi setkat pouze v zemi původu. Baseti byli chováni v menších či větších smečkách a používali se k lovu drobné zvěře, ale i zvěře černé, dokonce i jelenů a vlků. Pracovali jako slídicí, kteří nadháněli zvěř střelcům. Jejich krátké nohy byly pro doprovázejícího lovce předností. Zvěř neprchala před pomalými psy takovou rychlostí a dalo se na ni snáze zamířit. Všechna plemena basetů se dají od sebe snadno vzájemně rozeznat, neboť se liší velikostí, druhem srsti a zbarvením. Napovídají tomu i názvy plemen:

- **Basset Artesien Normand** (standard FCI č. 34) – baset artézsko-normandský. Tříbarevný baset lehčí substance. Předchůdce nejpopulárnějšího plemene basetů, bassethounda.
- **Basset Bleu de Gascogne** (standard FCI č. 35) – baset modrý gaskoňský. Je charakteristický svým typickým břidlicovým zbarvením.
- **Basset Fauve de Bretagne** (standard FCI č. 36) – baset plavý bretaňský. Je „rezavý“ a drsnosrstý, připomínající drsnosrstého jezevčíka tzv. červené barvy. Je nejmenší z celé rodiny basetů.
- **Basset Griffon Vendéen** – baset hrubosrstý vendéský, jednoduše „vendén“, většinou tříbarevný vý-

razně drsnostřý se zřetelným vousem. Existuje ve dvou velikostech jako samostatná plemena – Petit (malý – zkráceně PBGV, standard FCI č. 67) a Grand (velký – GBGV, standard FCI č. 33). Poněkud „nebasetí“ kohoutková výška u velkého vendéna (až 44 cm) ale na příslušnost k basetům neukazuje. O patřičnosti ke skupině basetů svědčí spíše utváření jeho hlavy, dlouhá čenichová partie a nasazení, nesení a struktura uší.

• **Basset Hound** (standard FCI č. 163) – foneticky „basethaund“, běžně se pro něj u nás vžilo pojmenování „baset“. Je celosvětově nejrozšířenější. Vznikl koncem 19. století v Anglii křížením původních francouzských hladkosrstých basetů s bloodhoundem – psem sv. Huberta. Asi proto se někdy u nás označuje za „anglického baseta“, což není příliš šťastné, protože pod názvem „English Basset“ se v Anglii rozumí kříženci baseta s bigly, kteří se drží čistě pro lovecké účely.

U nás se v současnosti chovají čtyři plemena basetů, a to v drtivé převaze bassethound, dále velký hrubosrstý baset vendéský, velmi sporadicky malý vendéský baset a nakonec modrý baset gaskoňský, jehož chovná základna se v poslední době rozšířila na sousedním Slovensku. V počtu zápisů do české plemenné knihy dominuje bassethound s přibližně dvaceti vrhy ročně, velký vendéský baset má dva až tři vrhy ročně, modrý gaskoňský baset měl za posledních pět let celkem čtyři vrhy, zatímco v ostatních plemenech basetů byl ve stejném období zapsán maximálně jeden vrh štěňat.

Baset v dnešní době

Ačkoli baset prapůvodem pochází z Francie a jeho dnešní podoba vznikla díky anglickým chovatelům koncem 19. století, v žádné jiné zemi nedosáhl baset takové popularity a rozšíření jako v USA. Sice se nikde nedozvíte, proč právě v USA, ale nějaký důvod to mít musí. Fakt je, že moderní evropský chov postihly obě světové války. Stejný osud měl ale chov všech čistokrevných psů v Evropě vůbec. V poválečných letech baseta objevily reklamní agentury a díky jeho nevšednímu zjevu roztočily jeho „světovou kariéru“. Kdo v showbiznysu něco znamenal, ten si pořídil baseta nebo se s ním alespoň nechal vyfotit. Svého měla Marilyn Monroe, do světa filmu pronikl „Pes“ poručíka Colomba. Kdo by neznal píseň Elvise Presleyho „Hound Dog“? Obuvnická firma Hush-Puppies si baseta přímo přivlastnila. To vše mu pomohlo dostat se do amerických domácností, kde hraje roli oblíbeného domácího mazlíčka, tzv. „pet“. Zdá se, že baset je v Americe takovým „národním jezevčíkem“. Neustále si kladu otázku, čím to asi bude. Nenalézám jiné vysvětlení než to, že baset je prostě naprosto přizpůsobivý životnímu stylu svého pána.

V 60. letech minulého století bylo plemeno na vrcholu popularity v celosvětovém měřítku. Jeho lovecké využití sice přetrvávalo – dodnes jsou myslivci, kteří na jeho lovecké vlastnosti nedají dopustit – ale plemeno jako celek se ocitlo v rukou nemyslivecké veřejnosti a tak to i zcela jistě zůstane.

Baseti v českých zemích

První jedinci byli dovezeni na počátku 70. let z Německa, Anglie, Polska, Rakouska a Itálie. Smečka těchto prvních basetů českých chovatelů si mimo jiné zahrála malou loveckou scénku v nezapomenutelné filmové pohádce „Tři oříšky pro Popelku“ (1973).

Mezi chovateli basetů se v polovině osmdesátých let rozpoutala bouřlivá a nekonečná diskuse na téma „Dobrý baset – tlustý baset?“, a to jak ve výstavních kruzích, tak na stránkách klubového zpravodaje. Přibližně v této době byl basetům ulehčen vstup do chovu tím, že namísto honičských zkoušek stačilo absolvovat tzv. barvářské zkoušky honičů. Zde musí baset prokázat kromě základní poslušnosti schopnost vypracovat tzv. nepobarvenou stopu až k jejímu konci – zhaslé zvěři a projevit o tuto zvěř zájem. Velkou nevýhodou však bylo, že se touto zkouškou neověřuje tzv. hlasitost na stopě, což je u baseta věc typická a mezi myslivci velmi ceněná.

Baset je totiž daleko spíš pes „vítací“. Má rád lidi, zejména pokud mu pravidelně nosí „něco dobrého“. S tím souvisí jeho velký nešvar, a to je velká chuť k jídlu.

Popularita plemene v 80. letech značně stoupla. Spolu s početným dovozem basetů z Polska byl tak nastartován basetů „boom“ v Československu. Roční zápisy v plemenné knize stoupaly a počet chovatelských stanic tak překročil číslo sedmdesát, což se už nikdy více v historii neopakovalo. Tím byly dány dobré předpoklady pro vznik samostatného chovatelského klubu. Basset klub ČSFR byl založen v květnu 1990 v Praze s celostátní-federální působností po celém Československu. V následujících dvaceti letech bylo skutečně mnoho importů a moderní vzhled baseta silně ovlivnil chov v Česku. Chovná základna se od základu změnila ve prospěch těžších nižších psů. Ač od počátku zařazen mezi honiče, lov na divočáka pro něj není úplně vhodný. Jeho původní lovecké použití byl lov drobné srstnaté zvěře, a to ve smečkách anebo v páru. Ve Francii jsem viděla i naháňku na srnčí, ale tento způsob lovu u nás není praktikován. Baseta v lovecké praxi uvidíme nejspíše jako spolehlivého pracanta na dosledu a dohledávce. Nejen jich však mnoho. Jistě to souvisí s tím, že baset není v žádném případě univerzálním loveckým psem a také jeho tělesný rámec a s tím související nároky na stravu a držení jsou ve srovnání s jezevčíkem a mnoha plemeny teriérů pro naše myslivce poněkud nepraktické.

Někteří chovatelé basetů, obzvláště s orientací na lovecké využití plemene, zůstali v původním klubu pro honičská plemena a po rozdělení Československa vznikl český Klub chovatelů honičů. V tomto klubu se v posledních patnácti letech daří rozvíjet chovnou základnu bassethoundů na velmi dobré úrovni. Chovné podmínky jsou u obou klubů stejné, a to výstavní ocenění minimálně „velmi dobrý“, absolvování chovného svodu, dobrovolná zkouška z výkonu a dobrovolné zdravotní vyšetření. Samozřejmě, že dobrý chovatel se snaží u svých chovných jedinců o daleko větší než

předepsaný rozsah výstavních anebo pracovních ocenění a zdravotních testů. Jelikož je v obou klubech chov tzv. volný, nikoliv řízený, je skutečně na chovateli, kterého psa si pro svou fenу vybere.

Plemeno plné extrémů?

Celou historií plemene, ať se podíváte do Anglie, Ameriky, anebo zůstaneme u nás na našem „českém rybníčku“, se táhne spor o to, jaký je správný typ baseta. Myslivci dávají přednost lehčímu typu, který je pohyblivější. Vzhledem k tomu, že potřebují, aby pes pracoval, a chtějí jej cvičit již od odrostlého štěněte, často se stává, že tzv. „pracovní typ“ mívá jisté anatomické nedostatky jako vybočené předloktí, volnější lokty, špatný nášlap tlapy, nerovný hřbet či strmější postoj zadních končetin – mnohé z toho jako následek přepínání mladého organismu. Je také pochopitelné, že aktivní lovec si vybere štěně lehčího typu mající méně kůže – přesně takové, které se „nehodí“ na výstavu. Na druhé straně od obdivovatelů typických znaků baseta, jako jsou dlouhé uši, „smutný“ pohled, krátké nohy a silné tlapy, mohutné tělo a klidná mírná povaha, nelze očekávat, že by chtěli se svým basetem strávit celý den v honitbě a vystavovat jej tak extrémním nárokům na jeho pohybový aparát. Pravidlo zlaté střední cesty bude to nejrozumnější.

Baset je jedno z plemen, na které byla – a stále je – upřena zvláštní pozornost související s následky prozrazování přehnaných plemenných znaků. Jeho zvláštní tělesná stavba a vrozeně volná kůže si o to přímo říkají. To, co pro laickou veřejnost může být lákavé a atraktivní, by měl zodpovědný chovatel „udržet na uzdě“. V tomto smyslu byl také před deseti lety upraven standard plemene. Přehnané množství volné kůže, která zejména na hlavě může způsobit přílišné uvolnění očních víček a následně entropium anebo ektropium, se stane pozvánkou do ve-

terinární ordinace. Přehnané množství volné kůže může způsobovat i kožní problémy jako zapaření a exémy. Další zvláštností baseta je pro plemeno typická malá vzdálenost hrudníku od země. Je to sice plemenný znak, ale není pochyb o tom, že to psa limituje v jeho pohybu terénem. V neposlední řadě je baset náchylný k obezitě, která se projevuje zejména v domácnostech s nepříznivým životním stylem.

Vyžaduje baset zvláštní péči a výcvik?

Baset je díky své podsadité stavbě těla a silné podsadě velmi odolný vůči počasí. Může proto pobývat celoročně venku, avšak nesmíme zapomenout, že jde o smečkově orientovaného psa, kterému samota nevyhovuje. Péče o srst spočívá pouze v občasném kartáčování za účelem odstranění odumřelých chlupů. Krátká hladká srst má dobrou samočisticí schopnost, a tak vypadá neustále poměrně čistě. Vzhledem k tomu, že jde o tzv. lymfatické plemeno, musíme počítat s tím, že pes bude více cítit nežli např. pudl. Zvýšenou pozornost je třeba věnovat čistotě uší – zvukovodů a také očí, zejména pokud se pes pohybuje v prašném prostředí. Pravidelně se musí kontrolovat délka drápů a v případě potřeby je stříhat. Hlavně u předních nohou, pokud se samy neobrušují, mohou být dlouhé drápy příčinou špatného nášlapu tlapy.

Baset mívá velkou chuť k jídlu, a proto mu hrozí obezita, zejména pokud je zvýšený příjem potravy spojen s nedostatečným pohybem. Baset se krmí jako všechna

velká plemena – jeho strava musí obsahovat komponenty důležité pro výživu a správný vývoj pohybového aparátu, především kloubů. V období růstu mladého psa se může přechodně vyskytnout kulhání, které signalizuje, že něco ve vývoji kostry není v pořádku. Dnešní medicína si s tímto dovede poradit natolik erudovaně, že stačí běžná medikace a příznaky během několika dní vymizí. Je samozřejmé, že v období růstu není vhodné psa nijak fyzicky přetěžovat, a proto dlouhé procházky odložíme až na věk, kdy kostra a svaly jsou již přiměřeně vyvinuty. Totéž platí pro pohyb po schodech. Jeho krátké nohy mu nedovolí překonávat vyšší překážky, například oplocení pozemku, takže nemusí mít na zahradě zvláštní kotec ani se kvůli pořízení psa nemusí zvyšovat ploty u zahrady, což musí řešit majitelé jiných velkých plemen. Baset není pes hlídací, ale pokud stačí hluboký štěkot upozorňující na nové příchozí, tak na ten se dá spolehnout. Baset je totiž daleko spíše pes „vítací“. Má rád lidi, zejména pokud mu pravidelně nosí „něco dobrého“. S tím souvisí jeho velký nešvar, a to je velká chuť k jídlu. Nejednu babičku jeho pohled okouzлил natolik, že – aniž by to rodině přiznala – baseta zásobila tolika pamlsky, že se z něj stala obézní koule.

CIB a CIE Basseterre Zara Sophie

Baset je ideální rodinný pes. Většinou nejsou se základní výchovou žádné problémy, protože baset má klidnou povahu s mírným temperamentem. Když si přivezete domů roztomilé basetě batole, nehrozí, že byste následkem jeho pobytu v domě měli okousané nohy od nábytku nebo čehokoliv jiného. Nebo že by na zahradě z přebytku temperamentu začal tvořit noru. Pozor však na jeho odzbrojující pohled a váš dojem, že neslyší povel, kterým ho chcete usměrnit – a tak ho raději necháte být... Baset, ač není bystrý, dovede velmi přesně odhadnout, co mu který člen domácnosti dovolí, a pokud se v rodině nenajde skutečně nikdo, kdo by se o výchovu psa snažil, zaujme pozici vůdce smečky pes, který se pak nenechá odvolat z kanape, na němž zaujal pozici pána tvorstva, a potvrzuje hlubokým vrčením, že to myslí doopravdy vážně. Těmto scénkám, které se občas vyskytnou zejména se psy-samci, lze předejít klidnou, avšak důslednou výchovou od malého štěněte.

Tříbarevní baseti se rodí prakticky černobílí. Znaky pálení, stejně jako všechny pigmentové skvrny, pigment nosu, prstových polštářků a na tlamě, se stávají sytější až po několika dnech. Štěňata bez černé barvy, tzv. „bikolorí“, jsou mnohdy pouze krémově bílá a fleky se probarví až později.

Nečekejte od něj však poslušnost služebních plemen.

Je mu vlastní pracovat samostatně, bez vazby na člověka a rozhodně ho nebaví cviky opakovat donekonečna. U baseta se dá pracovat tzv. pozitivní metodou, protože

Barvářské zkoušky honičů (zkr. BZH) jsou pro vůdce basetů po roky nejoblíbenějšími zkouškami lovecké upotřebitelnosti. O mnoho náročnější jsou honičské zkoušky. Posledních pár let se baseti též účastní zkoušek pro vyhledávání, vyhánění a nadhánění spárkaté zvěře (zkr. ZVVZ).

**JCh., Evropský vítěz mladých 2019
Dream Chaser Bohemia Horrido**

**CIB a CIE Evropský vítěz 2016
Calvin Klein Bohemia Horrido**

jeho chuť na odměnu/pamlsek je bezmezná. Má velmi dobrý nos, práce na stopě je pro něj potěšením, a tak pro něj bude největší zábavou jakákoliv pachová práce. Velmi dobře se snáší s ostatními psy a jinými domácími mazlíčky a je proslulý svou láskou k dětem. Trpělivě vydrží hodiny sedět a pozorovat, jak si děti hrají. Zároveň však radostně uvítá denní procházku, zejména pokud je to procházka do přírody. V lese i na louce se zaměstná sledováním pachů všude kolem natolik, že přivolání může být velkým oříškem. Pokud „chytí“ stopu a sleduje ji, ozývá se svým neskutečně hlubokým hlasem. Když se vám ztratí z očí, nepropadejte panice a počkejte na místě, kde stopu našel. Jeho vrozená vlastnost a schopnost orientace jej vždy dříve či později přivede zpátky. Nehrozí mu, že by se ztratil, ale že jeho

cestu zkříží člověk, který ho – byť v dobrém úmyslu – odvede jinam. O střetu s autem, vlakem či výstřelu chtivým „myšlivcem“ nemluvě. Takový je baset, neobyčejné plemeno loveckého původu, které si našlo své místo v moderním světě.

Baseti svéhlavost z dob svatého Huberta

Baset prý byl jedním z mnoha psů tvořících smečku sv. Huberta, později patrona lovců. Podle legendy se před tímto vášnivým nimrodem jednou zjevil jelen se zlatým křížem mezi parožím. Hubert zavolal všechny své psy „Sem, ke mně“, aby jim ukázal zjevení. Všichni honiči, norňáci, dáviči a slídiči na jeho zavolání přiběhli a fascinovaně hleděli na zjevení. Jenom baset, zabraný do stopy, na volání nereagoval, a když se znavený přišouval, bylo již pozdě – jelen zmizel. Ostatní psi mu vyprávěli, co viděli, ale on jim nevěřil. Od té doby je baset skeptik a na zavolání „Sem, ke mně“ nereaguje, zatímco ostatní psi se ženou o překot, protože věří, že opět uvidí jelena s křížem.

Iva Černohubová

Foto: autorka, Eva Černohubová

Standard plemene v kostce

PŮVOD: Velká Británie

POUŽITÍ: Honič

Klasifikace FCI: Honiči a příbuzná plemena, malí honiči s pracovní zkouškou.

CELKOVÝ VZHLED: Krátkonohý pes značné substance, vyvážený a vysoce ušlechtilý. Je důležité mít na mysli, že **jde o loveckého psa, který musí odpovídat svému poslání, proto by měl být silný, aktivní a schopný velké vytrvalosti v terénu.**

VLASTNOSTI A POVAHA: Je to houževnatý pes s vysokým loveckým nasazením, lovicí pomocí nosu, obdařený smečkovým instinktem, mající hluboký a melodický hlas. Jeho povaha je mírná, nikdy nesmí být bázlivý nebo agresivní.

KROK/POHYB: Je nejdůležitější pro zachování schopnosti honiče plnit jeho poslání. Akce je hladká, mocná a bez úsilí s dobrým dosahem předních končetin, zadní končetiny vykazují silný odraz, pes se pohybuje korektně hrudními i pánevními končetinami. Klouby kolenní a patní nesmí být v pohybu nikdy strnulé, prsty nesmí škrtat o zem.

KŮŽE: Pružná a elastická bez jakýchkoliv přehnaných znaků.

OSRSTĚNÍ

Srst: Hladká, krátká a přiléhavá, nikoli příliš jemná. Všechny linie mají jasné obrysy, bez praporců. **Dlouhá srst, jemná srst anebo srst vytvářející praporce je vysoce nežádoucí.**

Zbarvení: Zpravidla černo-bílo-hnědé (tříbarevné) nebo citrónovo-bílé (dvoubarevné), avšak jakékoli jiné zbarvení, běžné u honičů, je přípustné.

VELIKOST:

Kohoutková výška: 33 až 38 cm.

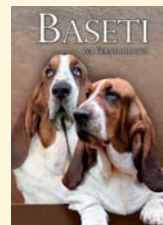
Jediná původní česká kniha o basetech – druhé rozšířené vydání opět v prodeji!

Kniha obsahuje informace o všech plemenech basetů – bassethound, baset artésko-normandský, baset modrý gaskoňský, baset plavý bretaňský a baset hrubosrstý vendéský velký i malý.

Sto osmdesát stran textu a mnoho fotografií včetně barevné přílohy. Historie basetů, chov plemen od konce 19. století dodnes. Rady pro začínající majitele, chovatele, vystavovatele. Baset jako lovecký pes, praktické rady pro zkoušky BZH. Genetika zbarvení a komentáře ke standardu bassethounda. Třicet let zkušeností s basety. Ideální knížka pro všechny nové zájemce o plemeno.

Cena 250 Kč za 1 výtisk

Kontaktujte na e-mailu: iva.cernohubova@seznam.cz

Prezentace basetů smečky jako doplňkový program národní klubové výstavy v St. Louis, USA, říjen 2013

Prostě baset – typicky v pohybu s nosem u země, věčně prozkoumávající terén